

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ УМЕТНИЧКОГ САВЕТА УЛУПУДС-А за период април 2022. - мај 2025.

Уметнички савет УЛУПУДС-а конституисан је након Скупштине 14.4.2022. године и то у саставу: Sylvia Kovjенић, Сликарско графичка секција, Соња Росић, Секција за текстил и савремено одевање, Јелена Стокућа, Секција сценографије и костимографије, Александар Кујучев, Секција уметничке фотографије, Дарко Кузмановић, Вајарска секција, др Дијана Милашиновић Марић, Секција за теорију, критику и историју примењене уметности, Јасмина Пејчић, Секција за уметност и дизајн керамике и стакла и Дејан Вукелић, Дизајн секција. Представник Архитектонске секције проф Зоран Булајић је преминуо и заменио га је Дејан Бабовић председник архитектонске секције. За председника УС је изабрана др Дијана Милашиновић Марић, историчарка уметности а за потпредседника вајар Дарко Кузмановић. У том саставу Уметнички савет је деловао три године, све до 2025. године када је претрпео још један губитак, Дејан Бабовић нас је изненада напустио.

Од првог састанка УС заузет је заједнички став да се све одлуке доносе јавно и транспарентно као и да се ради у подстицајној, колегијалној атмосфери, на чему су сви чланови истрајавали и што смо као облик деловања очували све време. Делатност УС је била учестала (укупно 23 редовних и on line састанка), обимна, разноврсна и веома одговорна, будући да су постављени високи циљеви које је требало испунити. Као чланови УС максимално смо се трудили, свако понаособ и заједнички, да сопствене сазнајне капацитете и енергију усмеримо на унапређење и побољшање уметничке активности УЛУПУДС-а као и да представљање УЛУПУДС-а стручној и широкој јавности буде адекватно његовој 70-тогодишњој историји, значају и реномираним члановима из свих области креативног деловања. Такође да активност нашег удружења осавременимо увођењем нових технологија, жустријим присуством на друштвеним мрежама, увођењем комуникативних пратећих програма, свежијим и интерактивним присуством на културној сцени Србије као и координацијом са осталим телима УЛУПУДС-а. УС је подстицао појединце и секције удружења да се уметнички и креативно активирају, што је унеколико и постигнуто. Током 2022. године урађено је низ предрадњи, договора и разрађене су бројне идеје и планови како би се остварили постављени циљеви које смо потом током 2023., 2024., и 2025. године настојали да реализујемо.

Делокруг рада УС је пре свега реализација уметничких програма УЛУПУДС-а.

Програм УЛУПУДС-а Мајска изложба:

будући да УЛУПУДС од 2012 године нема сталног кустоса који би пратио, водио и координирао укупну уметничку активност и уз сарадњу и супервизију Уметничког савета и Управног одбора посвећено и континуирано реализовао програме Удружења, као и да је у претходном периоду било проблема са квалитетом и реализацијом програма, УС је донео одлуку да кустос мајске изложбе и других важних манифестација УЛУПУДС-а треба да се бира из

редова стручњака и то са мандатом од неколико година како би се на посвећенији и темељнији начин бавио проблематиком наших најзначајнијих изложби које су симбол, знак, бренд Удружења али и укупне примењене сцене Србије већ 70 година.

Потребно је поменути делатност везану за програм УЛУПУДС-а која је свеобухватна и вишеслојна и подразумева низ активности које је неопходно спровести. Пре свих неопходно је конципирање и писање програма за конкурс Министарства културе Републике Србије и Министарства културе града Београда, што подразумева разрађену замисао, дефинисану тему програма, значајан ниво писмености, пројектоване финансије, потом налажење простора за реализацију изложбе што је веома озбиљно питање са обзиром на то да УЛУПУДС нема сопствени одговарајући простор. Да бисмо конкурисали неопходно је остварити договор са неком од београдских галерија (биоскоп Балкан, Дом војске Србије, сала под сводовима Музеја града Београда, галерија Сингидунум, МПУ, галеријом Пароброд и другима), са којима је потребно остварити и одржати добру комуникацију, обезбедити услове излагања идр. Након ових, припремних радњи неопходно је расписати разрађен и квалитетно осмишљен конкурс, након тога одговорно и стручно урадити жирирање радова, те организовати жири који додељује награде на самом догађају. Решавање питања професионалне поставке изложбе, дизајна каталога, питање маркетинга, видљивост и отварање изложби, јавни наступи и комуникација са медијима, све до, на крају, разматрања извештаја о урађеном, као и анализи шта је све могло боље да се уради са обзиром на наше капацитете, уложена средства идр, саставни су део процеса настанка и реализације једне изложбе.

У оквиру сваког од програма УЛУПУДС-а постоји још низ специфичних питања која је у ходу требало размотрити, донети низ одлука а што је увек методом договора и реализовано.

Уметнички програми

54. Мајска изложба **ЗАМИСЛИ**, по много чему је у односу на претходне била упечатљива захваљујући добро промишљеном концепту, кустосу по позиву (Драгана Палавестра), дизајнираном и упечатљивом каталогу (Данира Совиљ) који је на предлог УС повећан на димензију 18,5 x 28 cm. Изложба је била организована у два простора: Биоскопу Балкан и Музеју града Београда у Ресавској улици, са самосталном изложбом Чедомиле Маринковић у Малој галерији УЛУПУДС-а (која је тада још увек радила), пратећим програмом са предавањима и разговорим у организацији секције за теорију и критику СКИТС, и отварањем целокупне манифестације које је снажно одјекнуло у јавности будући да је 54. Мајску изложбу отворила Констракта, медијска звезда која је представљала Србију на Евровизији. Већ ова изложба је показала које све уметничке и друштвене потенцијале има УЛУПУДС односно његови чланови, стимулишући нас да кроз анализу и запажања пројектујемо следеће програме.

55. Мајска изложба, **СВЕТЛА БУДУЋНОСТ**, чији је кустос по позиву била Јелена Павићевић, дизајнер Ненад С. Лазић, из УПИДИВА, била је организована у МПУ, Музеју града Београда, Дому војске Србије, галерији Пароброд, и обухватала је главни и пратеће програме. Новине на овој изложби су изванредно богати и разноврсни пратећи програми и то три ауторске изложбе: *Свет као представа и воља*, ауторски коцепт Весне Лакићевић и Драгане Палавестра, *Иновативне & еко методе у делима визуелних уметника и*

дизајнера *Црне Горе*, ауторски концепт Мирјане Бајић, *Светла будућност* у делима анимираних стваралаца, ауторке Татјане Орбовић, као и изложба одабраних чланова УПИДИВА из Новог Сада са којима је УЛУПУДС обновио комуникацију. Такође у оквиру пратећег програма је била и репрезентативна изложба добитника велике награде са претходне мајске изложбе: *Три угла архитектуре*, изложба дела и процеса рада архитеката Василија Милуновића, Јелене Ивановић Војводић, Верице Крстић, као и разговори, трибине и презентације, чланова УЛУПУДС-а у склопу програма Уметници говоре и *Мастерклас* посвећен уметницима који су представљали своје дело или предавања.

56. Мајска изложба **ГЕНЕЗА** чији је кустос по позиву била Јелена Павићевић, дизајн каталога Маја Вучковић, била је организована у неколико простора: Конаку кнегиње Љубице, биоскопу Балкан, Дому војске Србије, Студентском културном центру, избор краткометражног филма и галерији Сингидунум велика награда коју је на прошлој Мајској изложби добила вајарка Вера Станарчевић. Од ове Мајске изложбе је предложено да се установи посебна диплома или похвала за рад који је најбоље одговорио на тему. На Мајској изложби су као гости, њих десетак, своје радове представили примењени уметници из УПИДИВА.

57. Мајска изложба **НА(Ј)ЗАД У САДАШЊОСТ**, кустоси по конкурс у СКИТСа су биле Јелена Балевић и Марта Миона Марковић, дизајн каталога Дејан Вукелић. Изложба је организована у биоскопу Балкан, Дому војске Србије, Конаку кнегиње Љубице, галерији Светозар Марковић, галерији Пароброд. Организација, поставка и популаризација овогодишње Мајске изложбе је показала изузетан професионалан ниво као резултат укупног рада Уметничког савета који је препознао и афирмисао важност тимског рада дајући простор за креативно деловање кустоскињама, које су уз сарадњу са члановима УС и посебно Дарком Кузмановићем и Дејаном Вукелићем показале изузетну посвећеност и стручност у организацији, комуникацији и реализацији изложбе. Такође треба скренути пажњу да су за реализацију изложбе коришћена искључиво средства из сопствених ресурса - котизација, у ишчекивању и нади да ће Министарство културе имати слуха и подржати нашу излагачку активност. У оквиру гостујућих изложби, осим чланова УПИДИВА из Војводине и селекције уметника из Црне горе (ауторска изложба Мирјане Бајић), ове године имали смо задовољство да видимо и селекцију радова уметника из Словеније. У оквиру пратећег програма чули смо низ предавања и презентација, а велика награда прошлогодишње добитнице Милице Ђуров уприличена је у галерији Сингидунум.

Бијенална Међународна изложба илустрација **ЗЛАТНО ПЕРО** током нашег мандата организована је у Музеју града Београда, сали под сводовима у децембру 2023. Тада је оформљен нови одбор Златног Пера, остварена је сарадња са БИБ-ом, предлагањем наших учесника на симпозијуму у Братислави. Целокупна процедура везана за конкурс и реализацију изложбе је спроведена, па је касније изложба гостовала у Звечану на Косову и Метохији, што представља значајан успех. Кустоси изложбе су били Давид Вартабедијан и Драгана Палавестра.

Ове 2025. године међународна изложба Златно перо ће бити поново организована под условом да добијемо средства од Министарства културе. За кустоса овогодишњег Златног пера именована је историчарка уметности Марија Ристић.

Покренут је нови пројекат **ТРАДИЦИЈА КАО КРИТЕРИЈУМ**, чији је аутор, кустос и уредник каталога, Дијана Милашиновић Марић, сарадник кустоса је Дарко Кузмановић, дизајнер Зоран Бореновић. До сада су реализоване две изложбе: *Традиција као критеријум, Косово и Метохија*, 1923. у МПУ и *Традиција као критеријум, Моравска Србија*, 2024. у сали под сводовима Музеја града Београда. Остварена су два гостовања по градовима у Србији: у Зрењанину 2025., као и Дому културе Грачаница 2025. године. Изложба је у сваком смислу стручно и професионално испраћена и високо котирана. Начињен је и сајт изложбе који се надограђује: tradicijakaokriterijum.rs.

Важан сегмент рада Уметничког савета је активност везана за галерију СИНГИДУНУМ приликом прављења годишњих програма - жирирање пријава за самосталне и секцијске изложбе, комерцијални термини идр. Управо по питању комерцијалних изложби УС је разматрао правила о употреби ЛОГОа УЛУПУДС-а, у циљу очувања посебности, квалитета и знака Удружења. Подржан је предлог да ЛОГО може да се користи само за програме и секцијске изложбе подржане од стране УС, дакле само делатност директно везана за целовиту процедуру уметничких програма УЛУПУДС-а. Други (ауторски) програми којима се тражи подршка УЛУПУДС-а могу да добију логику у смислу слања расписа конкурса, постављање на сајт УЛУПУДС-а, обавештавање чланства идр.

УС је сваке године веома ангажован око пријема нових чланова УЛУПУДС-а (жирирање, разматрање жалби) процедуру коју спроводи ист. ум. Предраг Стојановић. Године 2023. је примљено 35 нових чланова, године 2024. је примљено 42 нових чланова а године 2025. је примљено 42 нових чланова. Уз сваки пријем је остварена изложба новопримљених чланова у галерији СУЛУЈ у Београду.

Остале активности Уметничког савета

Године 2023. конкурисано је за средства како би се написала монографија 70 година УЛУПУДС-а чији је иницијатор ист. уметности Мирјана Бајић. Велики део текстова и прилога за монографију је урађен, ревидиран, дат на допуну Одборима секција, тако да се током 2025. очекује ПДФ издање монографије.

Од 2023. године УЛУПУДС је остварио сарадњу са УПИДИВОМ, који дају селекцију радова својих уметника за Мајску изложбу тако да и УЛУПУДС, реципрочно даје предлоге наших реномираних уметника за изложбу ФОРМА и Јесењи салон у Новом Саду.

Такође битан и континуиран је рад на давању предлога за чланове разних жирија и учешће у њима, Сајам књига, Дечији салон, идр.

Сваке године, осим када није расписан конкурс, УС разматра пријаве и молбе пристигле на конкурс за НАЦИОНАЛНЕ ПЕНЗИЈЕ што је веома одговоран рад који захтева посвећеност, знање и професионалан приступ.

УЛУПУДС је конкурисао за пројекат дигитализације документације који су урадили и спровели вајари Дарко Кузмановић, Тамара Зечевић, ист. уметности Мирјана Бајић и Предраг Стојановић. Средства су добијена и наменски искоришћена да се освежи радни простор УЛУПУДС-а обезбеде нови ормари и класери, и набаве професионални скенер и компјутер чиме је омогућена дигитализација каталога Мајске изложбе од 1969 до данас, што представља значајан допринос очувању уметничке баштине Србије, будући да је тај материјал доступан и on line.

Такође активирана је преко инстаграма адреса УЛУПУДС Official коју ажурира и води Дарко Кузмановић, и на коју се готово свакодневно каче информације о уметничкој делатности УЛУПУДС-а.

Уметнички савет је у склопу припрема за Скупштину УЛУПУДСа прегледао предлоге Секција УЛУПУДС-а за годишње награде, награде за животно дело и Велику награду Србије за примењену уметност и дизајн и донео одлуке које ћете у свечаном делу ове Скупштине и чути.

УС је настојао да оствари комуникацију са блиским установама каква је МПУ, те да предложи дугорочну сарадњу, међутим до потписивања договора није дошло. Са МПУ је остварена сарадња везана за 55. Мајску изложбу СВЕТЛА БУДУЋНОСТ, као и нови пројекат УЛУПУДС-а ТРАДИЦИЈА КАО КРИТЕРИЈУМ, чија је ауторка Дијана Милашпиновић Марић, која је прву изложбу *Традиција као критеријум Косово и Метохија*, реализовала у галерији Анастас у децембру месецу 2023. године.

Планови који нису реализовани

У плану је био КОНКУРС ЗА БРЕНДИРАНИ СУВЕНИР УЛУПУДС-а, који на жалост нисмо реализовали, те то остаје следећем сазиву УС.

Други предлог да се од града тражи излагачки простор за делатност УЛУПУДС-а остаје на столу и до сада није покренут ради објективне неповољне опште ситуације у друштву.

На крају захвалила бих се свим члановима Уметничког савета који су у пуном ауторитету и напору радили да бисмо одржали место и улогу коју УЛУПУДС има. Такође се захваљујем Управно одбору УЛУПУДС-а са којима смо имали усаглашену и продуктивну комуникацију као и стручној служби УЛУПУДС-а на свесрдној помоћи и професионалној подршци коју су нам у раду пружили. Уметнички савет УЛУПУДС-а се посебно захваљује уметницима-чланству на креативном и активном уметничком одговору на бројне изазове са којима се као перофесионално удружење сусрећемо.

У Београду
4.05.2025.

Председница Уметничког савета
Дијана Милашпиновић Марић